

کتاب و کتابخوانی

سعید میرزایی نسب، کارشناس مسئول امور پرورشی و تربیت بدنی

کسانی که می‌خواهند کتابخوانی را ترویج کنند باید خودشان کتابخوان باشند. در یک کلاس سی نفره اگر دانش‌آموزی یک کتاب بخواند، معلم او باید ۳۰ کتاب بخواند یعنی به تعداد کتاب‌هایی که دانش‌آموزان او خوانده‌اند تا زبانی مشترک پیدا کنند و حرف هم را بفهمند (پیش‌خودم گفتم: مدیران مدرسه و مجتمع با این همه مشغله فرصت خواندن چه تعداد از این کتاب‌ها را دارند؟!)

معرفی بسته‌های کتاب با در نظر گرفتن تمام سلیقه‌ها و نیازهای بچه‌ها با توجه به شرایط سنی و مقطع تحصیلی بسیار موثر است. برای ارتقای سطح کتابخوانی سه عامل تاثیر فراوان دارند:

- انتخاب کتاب خوب
- کتابدار خوب

- آموزش شیوه‌های صحیح مطالعه
انتخاب کتاب‌های تازه و کم‌حجم در کنار مطالعه مستمر روزانه هر چند کوتاه، در دراز مدت تاثیرات خوبی خواهد داشت. هرچند از نقش فضای مناسب کتابخانه نباید گذشت ولی اگر بچه‌ها به مطالعه عشق بورزند دیگر در قید زمان و مکان نمی‌مانند. آن‌وقت اتوبوس خط واحد هم کتابخانه‌ای سیار می‌شود. تلاش کنیم از کودکی این عشق را در وجودشان پرورش دهیم.

مهارت خواندن را باید تقویت کرد نه فقط برای بچه‌ها بلکه معلم‌ها و والدین چراکه محتاج کسب این مهارت هستند. حذف کتاب از سبد خانواده‌ها توجیه‌پذیر نیست، این همه کتاب در کتابخانه‌های شهر است لازم نیست هر کتابی را خرید بلکه می‌توان امانت گرفت، خواند و به دیگران نیز معرفی کرد.

مجتمع در حیطه‌های آموزشی، پرورشی، مالی و ... برنامه سالانه دارد. برای کتابخوانی نیز باید برنامه سالانه‌ای تدوین شود.

جلسه‌ای تاپستانی نه با طعم میوه‌های متنوع و خوش‌رنگ، بلکه با طعم کتاب. طعمی که حلاوتش ماندگار است مخصوصا اگر شروع آن برگرفته از کتاب الهی، قرآن باشد.

پس از تلاوت قرآن، گزارشم را آغاز کردم. گزارشی از وضعیت کتاب و کتابخوانی و کتابخانه‌های مدارس مجتمع. از منابع کتاب در کتابخانه مدارس، نحوه چینش کتاب‌ها، فضا و امکانات کتابخانه، سیستم امانت کتاب، نیروی متخصص و کتابداران، میزان مشارکت دانش‌آموزان در اداره کتابخانه، میانگین دریافت کتاب توسط دانش‌آموزان، استقبال معلم‌ها از کتابخانه مدرسه، برپایی نمایشگاه‌های کتاب و ... سخن گفتم و در ادامه کتابداران درد دل‌های خود را بیان کردند. یکی از نبودن بودجه خاص برای کتابخانه شکوه داشت و دیگری از فضای کوچک و ناکارآمد کتابخانه و سومی از فاصله گرفتن دانش‌آموزان و والدین و حتی بعضی از معلم‌ها از مطالعه، مخصوصا مطالعه کتاب‌های غیر درسی. در ماه مهر نشست دیگری برگزار شد. این دفعه با کسانی که با کتاب مهربان‌تر بودند کارشناسانی که دعوت این یار مهربان را با مهر پاسخ داده بودند. کسانی که خودشان نیز اهل مطالعه بودند نه اهل حرف. گفتیم چه کنیم دانش‌آموزان ما به کتاب و مطالعه عشق بورزند و هر یک پاسخی درخور و شایسته دادند هرچند برخی از پاسخ‌ها به هم نزدیک بود و بعضی متفاوت اما در کنار هم شد سبدی از میوه‌های خوش‌رنگ و خوش‌مزه که غذای روح بچه‌ها بود و اینک این سبد پرمیوه تقدیم به شما.